

1e Turap 2021

17-06-2021

middels de Slotwijziging 2020 overgeheveld naar 2021. Op dit moment wordt er een compensatieregeling met betrekking tot cultuur, buurthuizen en vrijwilligerswerk jeugd uitgewerkt om er voor te zorgen dat de genoemde organisaties die dat nodig hebben ondersteund worden. Voorgesteld wordt om de hiervoor beschikbaar gestelde inkomsten (ad. € 205.175) die zijn overgeheveld naar 2021 als afzonderlijk subsidieplafond hiervoor in te zetten.

Daarnaast is vanuit het Rijk ook voor 2021 een bedrag van € 49.072 beschikbaar gesteld via het gemeentefonds voor compensatie van coronaschade bij cultuurorganisaties voor 2021. Het is de bedoeling dat ook voor 2021 een regeling wordt uitgewerkt waarmee schade bij cultuurorganisaties in Uithoorn en De Kwakel gecompenseerd kan worden. Voorgesteld wordt daarom dit bedrag daarvoor te reserveren.

1.2.6 Specialistische Jeugdhulp € 1.200.000 nadeel (incidenteel)

Prognose 2021

Nadat de uitgaven voor specialistische jeugdhulp in 2019 daalden ten opzichte van het voorgaande jaar en binnen het beschikbare budget bleven, zagen we in 2020 een aanzienlijke overschrijding van het beschikbare budget. In de P&C-documenten (2e Turap 2020, Slotwijziging en Jaarrekening 2020) zijn deze overschrijdingen toegelicht. In algemene zin was in 2020 sprake van langduriger zorg (waardoor de uitstroom achterbleef ten opzichte van vorige jaren) en van gemiddeld zwaardere zorg in de vorm van meer dure trajecten. Professionals bij de gemeente en in het zorgveld noemden meerdere oorzaken voor de langere en zwaardere zorg die in 2020 ingezet moest worden, waarbij duidelijk een verband met de Corona-crisis wordt gezien.

De factoren die in 2020 hebben geleid tot de inzet van langduriger en zwaardere jeugdhulp spelen ook in 2021 nog volop. Er zijn mede als gevolg van de langdurige lockdown op dit moment nog geen vooruitzichten voor kortere en minder zware trajecten. Dit is ook terug te zien in de huidige cijfers:

- in Q1 zijn reeds 10 NIA-trajecten (Niet-Ingekocht Aanbod) aangevraagd. In 2020 zijn er over het hele jaar 25 NIA's zijn toegekend;
- vijf van de meest ingezette aanbieders in Uithoorn hebben aangegeven dat zij voor een groot deel of hun gehele 2021 budget aan zorgcontinuïteit besteden (cliënten die in 2020 of eerder zijn ingestroomd en in 2021 ook zorg nodig hebben). Hierdoor is er geen tot weinig ruimte voor nieuwe instroom tenzij er meer budget beschikbaar komt;
- aanbieders die de meest zware en intensieve zorg inzetten, waar per jaar zeer weinig gebruikt van gemaakt wordt, laten een stijging van aanmeldingen zien.

Tot op heden is het vertrekpunt dat jeugdigen de hulp krijgen die nodig wordt geacht door een verwijzer (gemeente, huisarts of jeugdbescherming). Dit vertrekpunt betekent dat er net als in 2020 een overschrijding kan worden verwacht wordt op het budget voor (hoog)specialistische jeugdhulp (te weten segment B, C en de NIA's). Op dit moment is het nog te vroeg in het jaar om met zekerheid te zeggen hoe groot de overschrijding zal zijn, op dit moment is de inschatting dat om de jeugdhulp kwantitatief en kwalitatief op hetzelfde niveau te houden als in 2020 naar schatting € 1 miljoen tot €1,5 miljoen aanvullend budget nodig is in 2021. Er kan niet worden uitgesloten dat dit bedrag nog oploopt gezien een aantal onzekere factoren (zie hieronder). Tegelijkertijd lopen er nog volop gesprekken tussen VNG en gemeenten over aanvullende incidentele en structurele bijdragen vanuit het rijk.

Vandaar dat wordt voorgesteld in afwachting van de verdere ontwikkelingen op dit moment € 1,2 miljoen aanvullend budget voor de (hoog)specialistische jeugdhulp beschikbaar te stellen. Het structurele deel wordt betrokken bij het opstellen van de kadernota 2022.

Beheersmaatregelen

Zoals ook in eerdere PenC-stukken in 2020 beschreven zijn er beheersmaatregelen getroffen maar de verwachting is dat het effect hiervan in 2021 (nog) geen grote verlaging zal geven in de kosten van de jeugdzorg. De maatregelen geven meer inzicht vooraf en maken inzichtelijk waar de meeste kosten worden gemaakt. De mogelijkheden om te sturen op deze uitgaven zijn beperkt. Daarnaast is er ingezet op het reduceren van onverwachte tegenvallers zoals de herstelcliënten. Deze trajecten zijn ofwel afgesloten of omgezet naar SPIC's waardoor de kosten niet meer achteraf in beeld komen. Specialistische Jeugdhulp in het Onderwijs (SJSO) is versimpeld en vooraf gefinancierd. In de contracten met de aanbieders is afgesproken dat een verzoek om zorgtoewijzing uiterlijk binnen 31 dagen aangevraagd wordt. Mogelijk geeft dit een klein financieel voordeel als aanbieders structureel deze termijn overschrijden.

Onzekere factoren

De jeugdwet is een open einde regeling. Dat betekent dat de gemeente verplicht is om zorg voor jeugdigen toe te kennen die dat nodig hebben. De gemeenten kan de instroom van nieuwe cliënten dus niet volledig stoppen, wel tot op zekere hoogte sturen. Waarbij gemeenten een (zeer) beperkte invloed hebben op belangrijke verwijzers (huisartsen en jeugdbescherming) die circa 50% van de verwijzingen doen. Er zijn diverse factoren die mogelijk van invloed zijn op de uiteindelijke prognoses. Ten eerste is dat een onverwacht grote instroom van cliënten, bijvoorbeeld als sprake blijkt te zijn van uitgestelde zorg door de Corona maatregelen die in 2021 alsnog wordt ingezet en mogelijk met zwaardere zorg waardoor de instroom en zorgzwaarte toeneemt. De kans hierop, nu we opnieuw te maken hebben met een uitgebreide lock down, is zeker aanwezig. Daarnaast lopen kleinere gemeenten verhoudingsgewijs meer risico, omdat enkele dure trajecten grote invloed op het totaal van de kosten van de Jeugdzorg. Dat hebben we ook in 2020 gezien, met een stijging van 17 cliënten in duurdere trajecten (tussen € 25.000 en € 100.000). Instroom van dit type cliënt kunnen we niet voorzien noch uitsluiten en juist bij deze cliënten is intensieve hulp vaak dringend en zonder uitstel nodig. Ook de lopende gesprekken van de VNG met het rijk geven nog geen duidelijk beeld van wat de gemeente Uithoorn kan verwachten ter compensatie van het corona effect en ook niet of het Rijk incidenteel en/of structureel extra middelen wil geven voor de kosten van jeugdzorg. Hoe groot het eventuele voordeel zal zijn, daarover zijn de gesprekken nog gaande via de VNG.